

Seminar 2 - ALGEBRĂ

Definiția 1. O matrice $S \in \mathbb{R}^{m \times n}$ se numește **matrice scară pe linii** dacă satisface proprietățile:

1. Dacă o linie are toate elementele 0, atunci toate liniile de sub aceasta au elementele 0.
2. Dacă primul element nenul dintr-o linie S_i este s_{ij} , atunci elementele de pe coloanele $1, 2, \dots, j$, aflate sub linia i sunt nule.

Primul element nenul de pe o linie se numește **pivot**.

Definiția 2. O matrice scară obținută prin metoda Gauss-Jordan din matricea $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ se numește **matrice în forma scară redusă**. Metoda Gauss-Jordan are în plus două caracteristici:

1. În fiecare etapă, elementul pivot este forțat să devină 1. Mai precis, dacă s-a fixat pivotul pe linia i ca fiind $a_{ij} \neq 0$, atunci transformarea $\frac{L_i}{a_{ij}} \rightarrow L_i$ conduce la pivot 1.
2. Pe lângă zerouri sub pivot, se creează, prin transformări elementare pe linie, zerouri și deasupra pivotului.

Propoziția 1. Rangul unei matrici în forma scară pe linii este egal cu numărul de pivoți.

Remarca 1. Fie $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$. Dacă numărul pivoților din prima jumătate a formei scară reduse este mai mic decât n (adică rangul matricii A este mai mic decât n) atunci matricea este singulară și nu admite inversă.

Probleme rezolvate

Exercițiul 1. Care dintre următoarele matrice au forma scară pe linie? Dar matrice în formă scară redusă?

a)
$$\begin{pmatrix} 1 & -4 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 5 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 4 \end{pmatrix}$$

b) $\begin{pmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 2 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

c) $\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

d) $\begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & 7 \end{pmatrix}$

e) $\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

f) $\begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

Rezolvare.

Matrice în forma scară: a),c),e),f).

Matrice în forma scară redusă: c),f).

Niciuna din cele două forme: b),d) .

Exercițiul 2. Să se găsească toate matricele în formă scară pe linie, unde matricea aparține lui $\mathbb{R}^{2 \times 2}$. Folosiți \bullet pentru pivot, $*$ pentru număr nenul și 0.

Rezolvare.

$$\begin{pmatrix} \bullet & * \\ 0 & \bullet \end{pmatrix}; \begin{pmatrix} \bullet & 0 \\ 0 & \bullet \end{pmatrix}; \begin{pmatrix} \bullet & * \\ 0 & 0 \end{pmatrix}; \begin{pmatrix} \bullet & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}; \begin{pmatrix} 0 & \bullet \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Exercițiul 3. Să se rezolve sistemul:

$$\begin{cases} x + 4y + 3z = 1 \\ 2x + 5y + 4z = 4 \\ x - 3y - 2z = 5 \end{cases},$$

utilizând metoda lui Gauss.

Rezolvare. Avem matricea extinsă a sistemului: $\overline{A} = \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 4 & 3 & 1 \\ 2 & 5 & 4 & 4 \\ 1 & -3 & -2 & 5 \end{array} \right)$

Calculăm matricea \overline{A} în formă scară pe linii:

$$S_{\bar{A}} = \left(\begin{array}{ccc|c} \boxed{1} & 4 & 3 & 1 \\ 2 & 5 & 4 & 4 \\ 1 & -3 & -2 & 5 \end{array} \right) L_2 - 2L_1 \rightarrow \widetilde{L_2}; L_3 - L_1 \rightarrow L_3$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 4 & 3 & 1 \\ 0 & \boxed{-3} & -2 & 2 \\ 0 & -7 & -5 & 4 \end{array} \right) L_3 - \frac{7}{3}L_2 \rightarrow L_3 \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 4 & 3 & 1 \\ 0 & -3 & -2 & 2 \\ 0 & 0 & \boxed{-1/3} & -2/3 \end{array} \right)$$

Obținem noul sistem:

$$\begin{cases} x + 4y + 3z = 1 \\ -3y + z = 2 \\ -\frac{1}{3}z = -\frac{2}{3} \end{cases}$$

Sistemul este compatibil determinat și are soluția unică: $x = 3, y = -2, z = 2$.

Exercițiul 4. Să se rezolve sistemul:

$$\begin{cases} x + 2y + 3z = 9 \\ 2x - 2z = -2 \\ 3x + 2y + z = 7 \end{cases},$$

utilizând metoda lui Gauss.

Rezolvare. Avem matricea extinsă a sistemului: $\bar{A} = \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 9 \\ 2 & 0 & -2 & -2 \\ 3 & 2 & 1 & 7 \end{array} \right)$

Calculăm matricea \bar{A} în formă scară pe linii:

$$S_{\bar{A}} = \left(\begin{array}{ccc|c} \boxed{1} & 2 & 3 & 9 \\ 2 & 0 & -2 & -2 \\ 3 & 2 & 1 & 7 \end{array} \right) L_2 - 2L_1 \rightarrow \widetilde{L_2}; L_3 - 3L_1 \rightarrow L_3$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 9 \\ 0 & \boxed{-4} & -8 & -20 \\ 0 & -4 & -8 & -20 \end{array} \right) L_3 - \widetilde{L_2} \rightarrow L_3 \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 9 \\ 0 & -4 & -8 & -20 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

sistem:

$$\begin{cases} x + 2y + 3z = 9 \\ -4y - 8z = -20 \end{cases}$$

Deci rangul matricei $S_{\bar{A}}$ este 2 și la fel și rangul matricei \bar{A} . Analog rangul matricei S_A este 2, deci și al matricei A .

Așadar sistemul este compatibil simplu nedeterminat, necunoscutele principale sunt x și y , iar necunoscuta secundară este z . Notăm $z = \alpha, \alpha \in \mathbb{R}$.

Mulțimea soluțiilor sistemului este: $\{(-1 + \alpha, 5 - 2\alpha, \alpha) : \alpha \in \mathbb{R}\}$.

Exercițiul 5. Să se rezolve sistemul:

$$\begin{cases} x + y + z + t = 1 \\ -x - y = -1 \\ -2x - 2y = 1 \\ z + t = -1 \end{cases},$$

utilizând metoda lui Gauss.

Rezolvare. Avem matricea extinsă a sistemului: $\overline{A} = \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ -1 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ -2 & -2 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & -1 \end{array} \right)$

Calculăm matricea \overline{A} în formă scară pe linie:

$$S_{\overline{A}} = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 1 & 1 & 1 & 1 \\ -1 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ -2 & -2 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & -1 \end{array} \right) \quad L_2 + L_1 \rightarrow \widetilde{L_2}; \widetilde{L_3} + 2L_1 \rightarrow L_3$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & \boxed{1} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & -1 \end{array} \right) \quad L_3 - 2L_2 \rightarrow \widetilde{L_3}; \widetilde{L_4} - L_2 \rightarrow L_4$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 \end{array} \right)$$

Obținem noul sistem:

$$\begin{cases} x + y + z + t = 1 \\ z + t = 0 \\ 0 = 3 \\ 0 = -1 \end{cases}$$

Din ultimele două ecuații ale sistemului deducem că sistemul este incompatibil.

Exercițiul 6. Să se rezolve sistemul:

$$\begin{cases} x + 2y + z = 5 \\ 2x - y + z = 3 \\ 3x + 2y - 3z = -2 \end{cases},$$

utilizând metoda lui Gauss-Jordan.

Rezolvare. Matricea extinsă a sistemului este: $\overline{A} = \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 1 & 5 \\ 2 & -1 & 1 & 3 \\ 3 & 1 & -3 & -2 \end{array} \right)$

Calculăm matricea \overline{A} în formă scară pe linie:

$$\begin{aligned}
S_{\bar{A}} &= \left(\begin{array}{ccc|c} \boxed{1} & 2 & 1 & 5 \\ 2 & -1 & 1 & 3 \\ 3 & 1 & -3 & -2 \end{array} \right) L_2 - 2L_1 \rightarrow \widetilde{L_2}; L_3 - 3L_1 \rightarrow L_3 \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 1 & 5 \\ 0 & -5 & -1 & -7 \\ 0 & -5 & -6 & -17 \end{array} \right) \\
-\frac{1}{5}\widetilde{L_2} &\rightarrow L_2 \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 1 & 5 \\ 0 & \boxed{1} & 1/5 & 7/5 \\ 0 & -4 & -6 & -17 \end{array} \right) L_3 + 4L_2 \rightarrow \widetilde{L_3}; L_1 - 2L_2 \rightarrow L_1 \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 3/5 & 11/5 \\ 0 & 1 & 1/5 & 7/5 \\ 0 & 0 & -26/5 & -57/5 \end{array} \right) \\
-\frac{5}{26}\widetilde{L_3} &\rightarrow L_3 \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 3/5 & 11/5 \\ 0 & 1 & 1/5 & 7/5 \\ 0 & 0 & \boxed{1} & 57/26 \end{array} \right) L_2 - \frac{1}{5}L_3 \rightarrow \widetilde{L_2}; L_1 - \frac{3}{5}L_3 \rightarrow L_1 \\
&\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & 23/26 \\ 0 & 1 & 0 & 25/26 \\ 0 & 0 & 1 & 57/26 \end{array} \right)
\end{aligned}$$

Deci soluția sistemului este: $x = \frac{23}{26}, y = \frac{25}{26}, z = \frac{57}{26}$.

Exercițiul 7. Să se determine valorile parametrului real a astfel încât sistemul să aibă: nicio soluție, exact o soluție și o infinitate de soluții.

$$\begin{cases} x + 2y - 3z = 4 \\ 3x - y + 5z = 2 \\ 4x + y + (a^2 - 14)z = a + 2 \end{cases},$$

Rezolvare. Avem matricea extinsă a sistemului: $\bar{A} = \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & -3 & 4 \\ 3 & -1 & 5 & 2 \\ 4 & 1 & a^2 - 14 & a + 2 \end{array} \right)$

Calculăm matricea \bar{A} în formă scară pe linie:

$$\begin{aligned}
S_{\bar{A}} &= \left(\begin{array}{ccc|c} \boxed{1} & 2 & -3 & 4 \\ 3 & -1 & 5 & 2 \\ 4 & 1 & a^2 - 14 & a + 2 \end{array} \right) L_2 - 3L_1 \rightarrow \widetilde{L_2}; L_3 - 4L_1 \rightarrow L_3 \\
&\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & -3 & 4 \\ 0 & \boxed{-7} & 14 & -10 \\ 0 & -7 & a^2 - 2 & a - 14 \end{array} \right) L_3 - \widetilde{L_2} \rightarrow L_3 \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & -3 & 4 \\ 0 & -7 & 14 & -10 \\ 0 & 0 & a^2 - 16 & a - 4 \end{array} \right)
\end{aligned}$$

Obținem noul sistem:

$$\begin{cases} x + 2y - 3z = 4 \\ -7y + 14z = -10 \\ (a^2 - 16)z = a - 4 \end{cases},$$

Calculăm determinantul sistemului

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & -3 \\ 0 & -7 & 14 \\ 0 & 0 & a^2 - 16 \end{vmatrix} = -7(a^2 - 16).$$

Se rezolvă ecuația : $-7(a^2 - 16) = 0 \iff a = \pm 4$.

Cazul 1. Dacă $a \neq \pm 4$, atunci sistemul este compatibil determinat, soluțiile sale fiind calculate cu ajutorul regulii lui Cramer:

$$x = \frac{8a + 25}{7(a + 4)}, y = \frac{10a + 28}{7(a + 4)}, z = \frac{1}{a + 4}$$

Cazul 2. • Dacă $a = 4$, atunci sistemul devine
$$\begin{cases} x + 2y - 3z = 4 \\ -7y + 14z = -10 \\ 0 = 0 \end{cases},$$

Determinantul sistemului este nul. Alegem un minor nenul care va juca rolul determinantului principal: $\Delta_p = \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & -7 \end{vmatrix} = -7 \neq 0$.

Avem minorul caracteristic $\Delta_c = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 0 & -7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 0$.

Acest sistem este compatibil simplu nedeterminat (deoarece rangul este 2, necunoscutele principale sunt x și y , iar necunoscuta secundară este z), având soluțiile $x = \frac{8}{7} - \alpha, y = \frac{10}{7} + 2\alpha, z = \alpha, \alpha \in \mathbb{R}$.

• Dacă $a = -4$, atunci sistemul devine
$$\begin{cases} x + 2y - 3z = 4 \\ -7y + 14z = -10 \\ 0 = -8 \end{cases}.$$

Din ultima ecuație a sistemului deducem că în acest caz sistemul este incompatibil.

Exercițiul 8. Să se calculeze rangul matricelor :

a) $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 4 & 3 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}$

b) $A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 1 & -2 & 3 \\ 3 & 2 & -4 \end{pmatrix}$

Rezolvare.

a) Calculăm forma scară pe linii a matricei A :

$$S_A = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 4 & 3 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix} \quad L_2 - 2L_1 \rightarrow L_2; L_3 - \widetilde{4L_1} \rightarrow L_3; L_4 - 3L_1 \rightarrow L_4$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & \boxed{-5} & -1 \\ 0 & -5 & -1 \\ 0 & -5 & -1 \end{pmatrix} L_3 - L_2 \rightarrow \widetilde{L_3}; L_4 - L_2 \rightarrow L_4 \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & -5 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Deci $\text{rang} A = \text{rang} S_A = 2$ deoarece avem 2 pivoți.

b) Calculăm forma scară pe linii a matricei A :

$$S_A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 1 & -2 & 3 \\ 3 & 2 & -4 \end{pmatrix} L_1 \leftarrow L_2 \begin{pmatrix} \boxed{1} & -2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \\ 3 & 2 & -4 \end{pmatrix} L_2 - 2L_1 \rightarrow \widetilde{L_2}; L_3 - 3L_1 \rightarrow L_3$$

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 0 & \boxed{7} & -5 \\ 0 & 8 & -13 \end{pmatrix} L_3 - \frac{8}{7}L_2 \rightarrow L_3 \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 0 & 7 & -5 \\ 0 & 0 & \boxed{-51/7} \end{pmatrix}$$

Deci $\text{rang} A = \text{rang} S_A = 3$ deoarece avem 3 pivoți.

Exercițiul 9. Să se verifice dacă matricele de mai jos sunt inversabile. În caz afirmativ, să se calculeze inversa matricei.

a) $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 3 \end{pmatrix}$

b) $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 2 \\ -2 & 4 & 0 \\ 3 & -1 & 2 \end{pmatrix}$

c) $A = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 3 \\ 2 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Rezolvare.

a) Calculăm

$$(A|I_2) = \left(\begin{array}{cc|cc} \boxed{1} & 2 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 & 1 \end{array} \right) L_2 + L_1 \rightarrow L_2 \left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 5 & 1 & 1 \end{array} \right) \frac{1}{5}L_2 \rightarrow L_2$$

$$\left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{1}{5} & \frac{1}{5} \end{array} \right) L_1 - 2L_2 \rightarrow L_1 \left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & \frac{3}{5} & -\frac{2}{5} \\ 0 & 1 & \frac{1}{5} & \frac{1}{5} \end{array} \right)$$

Deoarece forma scară redusă a matricei A este matricea unitate, ea are rangul 2, deci este inversabilă și inversa ei este: $A^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{3}{5} & -\frac{2}{5} \\ \frac{1}{5} & \frac{1}{5} \end{pmatrix}$

$$\begin{aligned}
\text{b) } (A|I_3) &= \left(\begin{array}{ccc|ccc} \boxed{1} & 3 & 2 & 1 & 0 & 0 \\ -2 & 4 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) L_2 + \widetilde{2L_1} \rightarrow L_2 \left(\begin{array}{ccc|ccc} \boxed{1} & 3 & 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 10 & 4 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) L_3 - \widetilde{3L_1} \rightarrow L_3 \\
&\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 3 & 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{10} & 4 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -10 & -4 & -3 & 0 & 1 \end{array} \right) L_3 + \widetilde{2L_2} \rightarrow L_3 \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 3 & 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 10 & 4 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & 1 & 1 \end{array} \right) -\frac{3}{10}L_2 + L_1 \rightarrow L_1 \\
&\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -1/5 & 1 & -3/2 & 0 \\ 0 & 10 & 4 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & 1 & 1 \end{array} \right)
\end{aligned}$$

Submatricea formată din cele 3 linii și primele 3 coloane are doi pivoți, deci rangul matricei A este 2, adică este o matrice singulară și submatricea formată din ultimele 3 coloane nu este inversa ei!

c) Calculăm

$$\begin{aligned}
(A|I_3) &= \left(\begin{array}{ccc|ccc} 0 & -1 & 3 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) L_1 \leftrightarrow L_3 \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 3 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right) -\widetilde{L_1} \rightarrow L_1 \\
&\left(\begin{array}{ccc|ccc} \boxed{1} & 0 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 3 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right) L_2 - \widetilde{2L_1} \rightarrow L_2 \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & \boxed{1} & 2 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 3 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right) L_3 + \widetilde{L_2} \rightarrow L_3 \\
&\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 5 & 1 & 1 & 2 \end{array} \right) L_1 + \frac{1}{5}L_3 \rightarrow L_1; \frac{1}{5}L_3 \rightarrow L_3 \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{5} & \frac{1}{5} & -\frac{3}{5} \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & \frac{1}{5} & \frac{1}{5} & \frac{2}{5} \end{array} \right) L_2 - \widetilde{2L_3} \rightarrow L_2 \\
&\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{5} & \frac{1}{5} & -\frac{3}{5} \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{2}{5} & \frac{3}{5} & \frac{8}{5} \\ 0 & 0 & 1 & \frac{1}{5} & \frac{1}{5} & \frac{2}{5} \end{array} \right)
\end{aligned}$$

Deoarece forma scară redusă a matricei A este matricea unitate, ea are

rangul 3, deci este inversabilă și inversa ei este: $A^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{1}{5} & \frac{1}{5} & -\frac{3}{5} \\ -\frac{2}{5} & \frac{3}{5} & \frac{8}{5} \\ \frac{1}{5} & \frac{1}{5} & \frac{2}{5} \end{pmatrix}$

Probleme propuse

Exercițiul 10. Care dintre următoarele matrice au forma scară pe linie?

Dar matrice în formă scară redusă?

$$\text{a) } \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\text{b)} \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$$

$$\text{c)} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\text{d)} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$

Exercițiul 11. Să se rezolve sistemul:

$$\begin{cases} y + 5z = -4 \\ x + 4y + 3z = -2 \\ 2x + 7y + z = -2 \end{cases},$$

utilizând metoda lui Gauss.

Exercițiul 12. Să se rezolve sistemul:

$$\begin{cases} 2x - 6z = -8 \\ y + 2z = 3 \\ 3x + 6y - 2z = -4 \end{cases},$$

utilizând metoda lui Gauss-Jordan.

Exercițiul 13. Să se calculeze rangul matricelor :

$$\text{a)} A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 1 \\ -2 & 1 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 5 & 3 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\text{b)} A = \begin{pmatrix} 3 & 3 & 6 \\ 2 & -1 & 4 \\ 0 & 4 & 0 \end{pmatrix}$$

Exercițiul 14. Să se verifice dacă matricele de mai jos sunt inversabile. În caz afirmativ, să se calculeze inversa matricei.

$$\text{a)} A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 \\ -1 & 3 & 1 \\ 3 & -2 & -3 \end{pmatrix}$$

$$\text{b)} A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$